

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

XXI. Országos Neveléstudományi Konferencia

2021. november 18-20.

A SZERVEZETI TANULÁS JELLEMZŐI

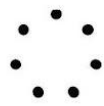
MOTEL KUTATÁS – ESETTANULMÁNYAI ALAPJÁN

SZIMPÓZIUM

Elnök: Lázár László

Opponens: Baráth Tibor

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

A MoTeL-ről általában

Cím: A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődési modelljeinek vizsgálata a köznevelési rendszer, a szervezet és az egyén szintjén (A 128738 számú projekt a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból biztosított támogatással, a K_18 pályázati program finanszírozásában valósult meg.)

- MoTeL (Models of Teacher Learning) <https://nevtud.ppk.elte.hu/projektek/motel>

Cél: A pedagógus munka **eredményességét** meghatározó összefüggések feltárása, különös tekintettel a folyamatos szakmai fejlődés/fejlesztés rendszerét alkotó tényezőkre. Milyen létező **modelljei** vannak a folyamatos szakmai fejlődésnek/fejlesztésnek, és ezek hogyan hatnak a pedagógus munka eredményességére?

Kutatási kérdések:

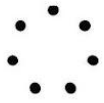
- **Hogyan értelmezhető** a folyamatos szakmai fejlődés és tanulás **eredményessége**, s ennek milyen egyéni-, szervezeti-, rendszerszintű aspektusai különíthetők el?
- **Mely** egyéni-, szervezeti- és rendszerszintű - **tényezők segítik elő, ill. gátolják** a pedagógus folyamatos szakmai fejlődését és tanulását?
- **Milyen szerepet játszanak és hogyan kapcsolódnak össze** a pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésében és tanulásában **a formális, nonformális és informális tanulás elemei** (kognitív és affektív szinten egyaránt)?

ONK:

- Pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának komplex értelmezése és megújuló vizsgálati lehetőségei (szimpózium)
- A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének és tanulásának komplex kutatási megközelítése (szimpózium előadás)
- A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének elméleti keretrendszere (önálló előadás)

Kutatási design: kevert

	Kvantitatív adatfelvételek			Kvalitatív adatfelvételek	
	Országos reprezentatív pedagógusfelmérés	Szakértői mintavétel alapján történő pedagógusfelmérés	Hallgatói felmérés	Esettanulmányok	Hallgatói fókuszcsoportok
Ideje	2020. október 12. – 2021. február 8.	2020. október 12.-2021. február 28.	2021. december-február	2021. február-június	2022. január-február
Mintavételi egység	köznevelési intézmények általános iskolai, gimnáziumi, technikumi és szakképző iskolai feladatellátási helyei	köznevelési intézmények általános iskolai, gimnáziumi, technikumi és szakképző iskolai feladatellátási helyei	pedagógusképző intézmények	köznevelési intézmények általános iskolai, gimnáziumi, technikumi és szakképző iskolai feladatellátási helyei	Pedagógus-képző intézmények
Mintavételi eljárás	régió és iskolatípus szerint rétegzett FEH-ek fenntartói és méretkategóriái szerint igazított	szakértői („tanulás-intenzív” intézmények)	hozzáféreési alapú mintavétel	hozzáféreési mintavétel (szakértői minta alapján)	hozzáféreési alapú
Mintanagyság	5063 pedagógus (656 FEH) (FEH/legalább 20% vagy 5 fő)	220 pedagógus (20 FEH) (14 FEH-ben legalább 20%-os vagy 5 fő)	hozzávetőleg 1500 hallgató	6 intézmény	hozzávetőleg 6-10 fókuszcsoport
Adatgyűjtési	önkitöltős elektronikus kérdőív			interjúk,	fókuszcsoportok

MIÉRT ESETTANULMÁNYOK?

A MoTeL kutatás legfontosabb kérdései közül az esettanulmányok célja azon kutatási kérdések megválaszolásának támogatása, amelyekre a változók korlátozott számát kezelni képes kérdőíves adatgyűjtés alapján, azaz **kvantitatív eszközök alkalmazásával nem lehet megfelelő választ adni.**

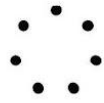
1. Milyen formái azonosíthatók az iskolában a szakmai közösségekben?

1. Mi az a **tartalmi tudás**, ami itt a tanulás során létrejön? Ez hogyan kapcsolódik további folyamatokhoz?
2. Melyek azok a szervezeten belüli és kívüli tényezők, melyek **támogatják** a szakmai közösségekben zajló tanulási folyamatokat?
3. Melyek azok a szervezeten belüli és kívüli tényezők, melyek **gátolják** a szakmai közösségekben zajló tanulási folyamatokat?

2. Hogyan változik a szakmai közösségek tanulása a távolléti oktatás alatt?

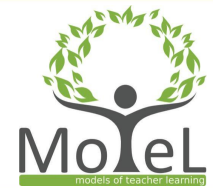
4. Hogyan alakul, változik az iskolák, szakmai közösségek tanulása a **távolléti oktatás** ideje alatt?
5. Miben hoz **újat és miben épít a korábbi szakmai tanulási** folyamatokra?

3. Milyen fejlődési és támogatási mintázatok azonosíthatók az esetekben?

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

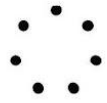
SZAKÉRTŐI MINTA: hat intézmény

A kiválasztás szempontjai:

- előzetes ismeret arról, hogy innovatív az iskola, jellemző rá a tudásmegosztás
- eltérőek legyenek: fenntartó, elhelyezkedés, iskolafokozat alapján, szakmai tanulás eltérő útjai

Kiválasztott intézmények:

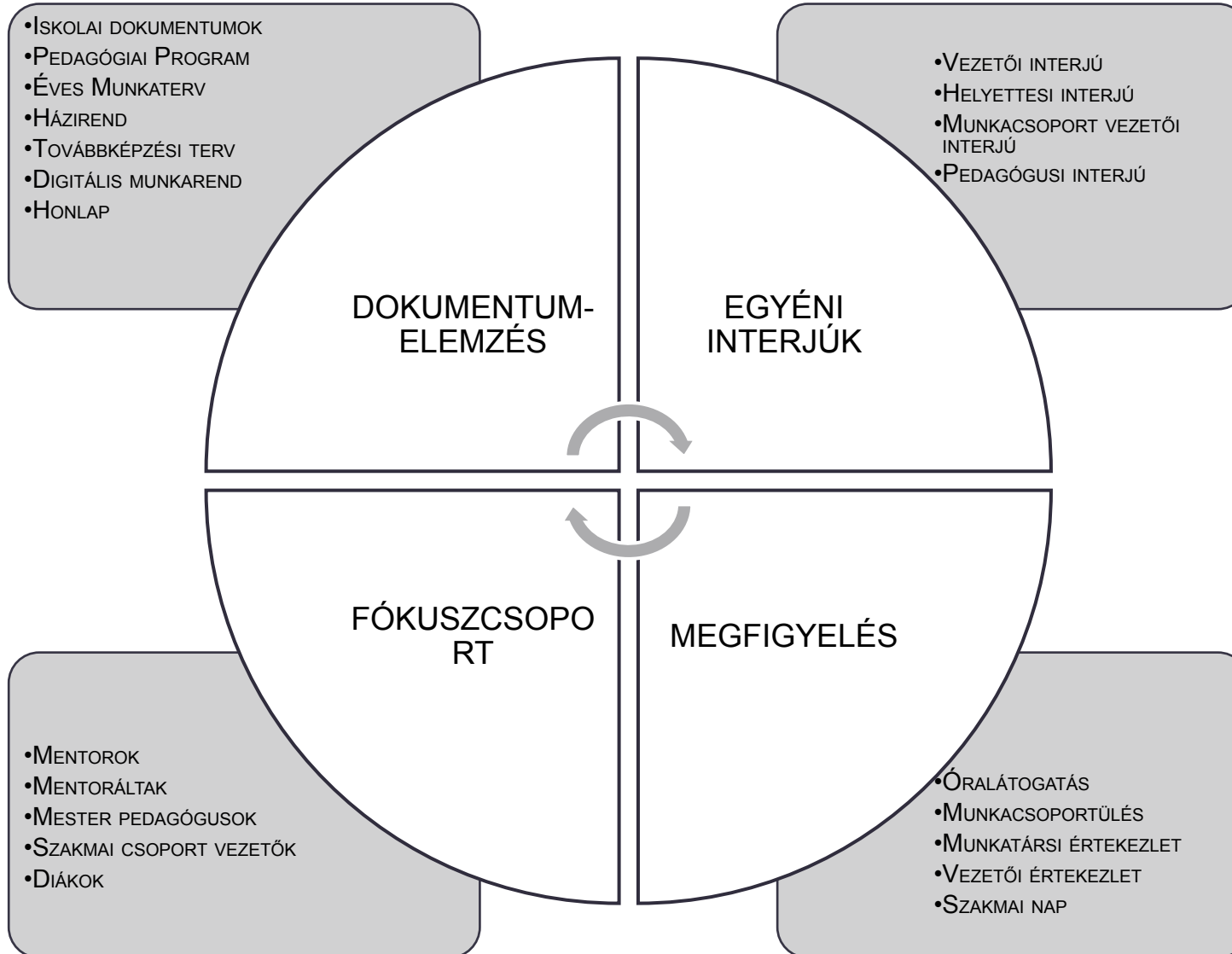
- **Két magas presztizsű középiskola**, melyben tanárjelöltek képzése is folyik:
 - A) egyetemi fenntartású, budapesti, gyakorló iskola – tanárképző intézmény
 - B) állami fenntartású, budapesti – jogilag nem tanárképző intézmény
- **Két egyházi fenntartású iskola:**
 - C) görögkatolikus általános iskola, vidéki kisváros – hálózatosodó pedagógiai modernizáció
 - D) református középiskola, vidéki kisváros – szervezeti átalakulás
- **Két alapítványi fenntartású iskola:**
 - E) magán fenntartású, nagyvárosi kéttannyelvű általános és középiskola – digitális modernizáció
 - F) alapítványi fenntartású, fővárosi középiskola – tanulásközpontú pedagógia

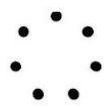

elte | ppk

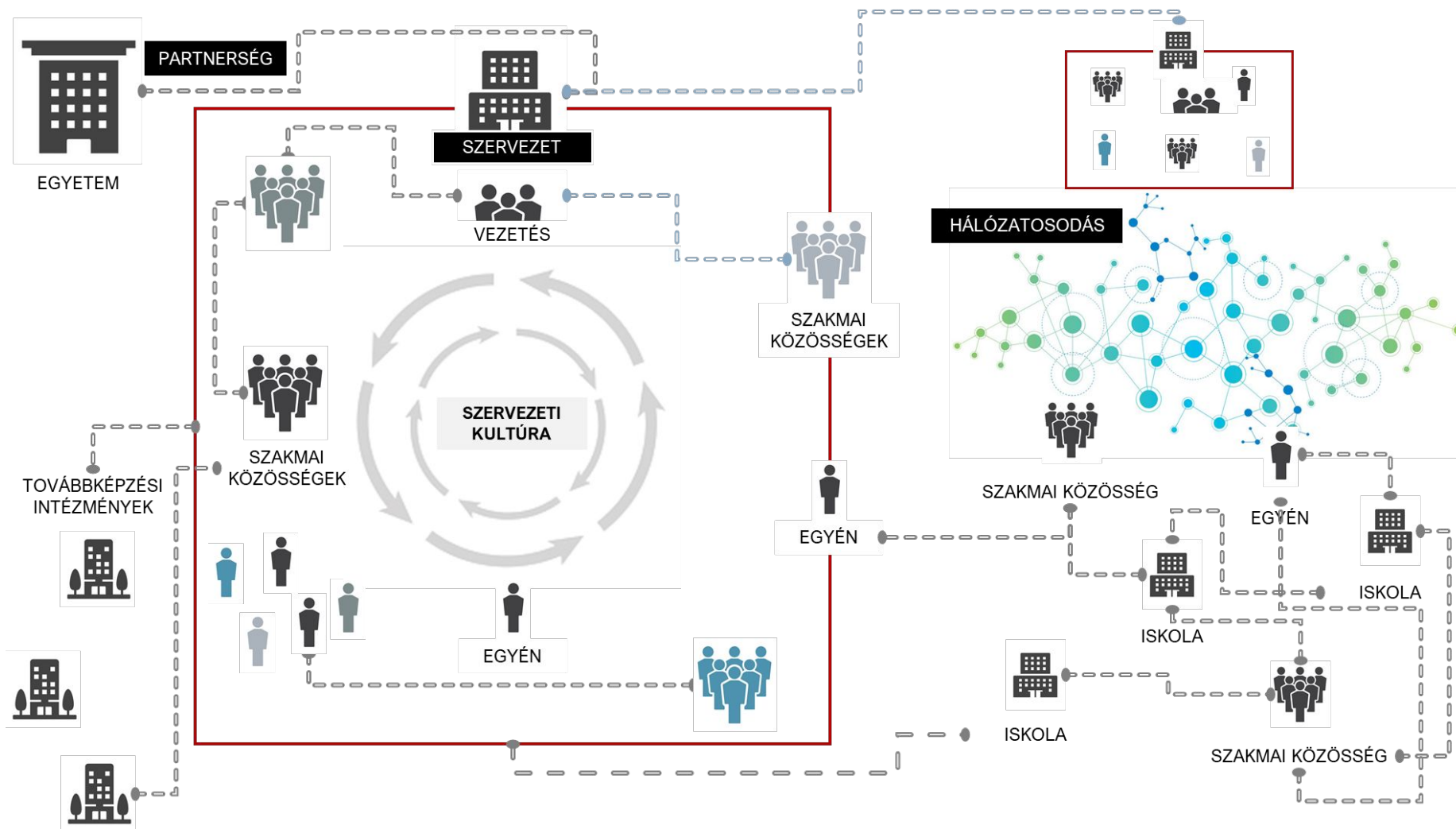
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

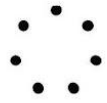
MÓDSZEREK

ELMÉLETI KERET – SZERVEZETI MODELL

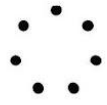

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

ELMÉLETI KERET - MODELLEK

- MoTeL elméleti alapozás - szervezeti modell
- Megosztott tanulási terek modell (Nonaka & Kono, 1998)
- Tanári együttműködés modell (Nguyen, Dong, & David Ng. 2020)
- Cselekvéselméleti modell (Engeström, 1999)
- Kollaboratív szakmaiság modell (Little, 1990; Hargraeves & O'Connor, 2018)
- Szervezeti reziliancia modell (Duchek, 2020)
- Átalakító vezetés modell (Bass, 1990; Marzanos & mtsai, 2004; Czető és Lénárd, 2018)

Szekció előadások

1. Kovács Ivett Judit, Pongor-Juhász Anna Orsolya, Urbán Krisztián: **A tanárok tanulásának szervezeti kontextusa: a szakmai közösségek tanulási tere**
2. Tókos Katalin: **A tudás tartalmi területei és szerveződésük a közösségi tanulás során**
3. Czető Krisztina, Lénárd Sándor, Tóth Pjeczka Katalin Judit: **A vezetés szerepe az intézményen belüli tanuló szakmai közösségek működésében**
4. Kálmán Orsolya, Eszes Fruzsina, Antoni-Alt Petronella: **A szakmai tanulás iskolai esetei a COVID-19 világjárvány idején: előzmények és változások**